

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษา
ในสถาบันระดับอุดมศึกษา

泰国大学生选择中文专业的影响因素分析

A STUDY OF FACTORS AFFECTING THE DECISION OF CHOOSING TO STUDY CHINESE
LANGUAGE IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

จิรัชยา ประทีปโชติพร¹ และ รัชনীวรรณ ปัญญามณี²

陈秋梧¹ 和 陈雪花²

JIRATCHAYA PRATEEPCHOTPOR¹ RATCHANEewan PANYAMANE²

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย

世八通大学，人文学院，泰国曼谷市拍凤裕廷路乍都乍区2410/2，邮编10900

School of Liberal Arts, Sripatum University, Bangkok 10900, Thailand

e-mail: jiratchaya.pr@spu.ac.th

²คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

泰国格乐大学，人文学院，泰国曼谷市邦肯区1路3号，邮编10220

Faculty of Liberal Art, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand

e-mail: ratchaneewan.official77@gmail.com

บทคัดย่อ

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในประเทศไทย เป็นภาษาที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารในการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ทำให้สถาบันการศึกษาเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา เป็นการเพิ่มโอกาสการพัฒนาบุคคลในการเรียนรู้ภาษาจีนและส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้ก้าวทันสถานการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าจากบทความวิจัย บทความวิชาการ เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา และใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหา โดยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยทางการศึกษา ปัจจัยทางครู/ผู้สอน ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสถานที่ ดังนั้น

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงหลักสูตร องค์ความรู้ การจัดการศึกษาภาษาจีนให้มีความพร้อมเพื่อรองรับผู้ที่ต้องการเลือกเรียนในสาขาวิชาภาษาจีน

คำสำคัญ: สาขาภาษาจีน; การตัดสินใจ; การจัดการเรียนรู้

摘要

中文是泰国众多外语里最重要的语言之一。在各种商业活动交流中中文被用作中间媒介语言，这使得泰国教育机构意识到在高校层面促进中文教学的重要性。学习中文，为个人的发展创造了机会。也影响着中文学生的综合素质，使其能够跟上世界不断变化局势的步伐。本次研究目的是研究关于影响高校学生选择学习中文的主要因素。通过搜索研究学术论文、专业学术文章与对大学生在高校是否选择学习中文专业具有影响力的文献进行分析研究。并使用工具对相关研究内容进行分析，结果发现对大学生在高校是否选择学习汉语专业起到影响作用的因素有包括以下几个因素：教育因素、教师因素、社会因素、兴趣的原因、个人需要的原因、地点的原因。因此，高校应将中文教育课程、知识体系和汉语教育管理联系起来综合考虑各个多方面因素，以适应选择学习中文专业学生的需求。

关键词: 中文专业；决定；教育管理

Abstract

The Chinese language is one the most important in Thailand. It is one of the main languages in business communication, and therefore should be recognized and studied in Universities and educational areas. Another reason for the study of this for the improvement of people to study and preserving the language. The objective of this research is to study factors affecting the decision of choosing to study Chinese language in Higher Education Institutions of undergraduate student. This study was a documentary research by exploring research articles, academic articles, documents, and textbooks related to factors affecting the decision of choosing to study Chinese language in Higher Education Institutions of undergraduate student. Content analysis was used as a research tool. There were five factors in studying the Chinese language. Those five factors were education, lectures, social, interesting and personal, and destinations. Therefore universities and educational areas should investigate, and take into consideration the benefits of linking the study and preparation for students in each major.

Keywords: Chinese Major; Decision; Learning Management

บทนำ

การก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้การจัดการศึกษาในประเทศไทยได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนา ปรับเปลี่ยน และแก้ไข เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ (ดวงกมล บุรณสมภพ, 2557) จึงมีการประยุกต์ใช้กลยุทธ์ที่มีความหลากหลายของสาขาวิชาก่อให้เกิดความหลากหลายของภาษาที่ใช้แทนการสื่อสารบุคคล ทำให้ภาษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนรู้ของบุคคลยิ่งขึ้น อีกทั้งใช้เป็นการสื่อสารระหว่างกันทั่วโลก โดยเฉพาะภาษาจีนถือเป็นภาษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ส่งผลให้มีจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีน และจำนวนผู้เรียนภาษาจีนขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากข้อมูลการเรียนรู้การสอนภาษาจีนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าในปี พ.ศ. 2549 มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 537 แห่ง มีจำนวนผู้เรียน 200,000 คน และมีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 1,534 แห่ง จำนวนผู้เรียนเพิ่มเป็น 863,056 คน ในปี พ.ศ. 2556 คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นของโรงเรียนและผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 64.48 และร้อยละ 76.83 ตามลำดับ ขณะที่จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีนในปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 79 แห่ง และเพิ่มเป็น 82 แห่ง ในปี พ.ศ. 2557 คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.79 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในแต่ละระดับการศึกษาที่ขาดความเชื่อมโยงระหว่างกัน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาซึ่งมีสถาบันที่เปิดสอนภาษาจีนเป็นจำนวนน้อย อันเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหาด้านหลักสูตรซึ่งขาดความเชื่อมโยงความรู้ต่อเนื่องเป็นระบบจากระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย ปัญหาด้านผู้สอนภาษาจีนที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ปัญหาด้านผู้เรียนภาษาจีนที่ขาดเป้าหมายในการเรียนภาษาจีนที่ชัดเจนและขาดทักษะในการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559ก; 2559ข; 2559ค; 2559ง)

ประเทศไทยให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของภาษาจีน โดยทำการกำหนดนโยบายแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของประเทศ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. 2549-2553 ได้ให้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนประมาณ 529 ล้านบาท เพื่อให้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้ง พระราชบัญญัติการศึกษาที่กำหนดให้มีการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามดุลยพินิจของสถานศึกษา จึงทำให้มีสถานศึกษาหลายแห่งเปิดการเรียนการสอนภาษาจีน และจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลที่มีความสนใจ และต้องการเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษา ของ นริศ วศินานนท์ (2559) พบว่าผลที่ได้รับในทางปฏิบัติตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ดังกล่าวเป็นการส่งเสริมและเพิ่มจำนวนผู้เรียน

เท่านั้นมิใช่คุณภาพ อีกทั้งยังขาดความเชื่อมโยงองค์ความรู้ ความต่อเนื่องของหลักสูตร หนังสือ ตำรา การจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา โดยเฉพาะความ เชื่อมโยงการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษา กับระดับอุดมศึกษา ที่ได้มีการแก้ไขและจัดการที่แตกต่างกันไปในแต่ละสถาบันอุดมศึกษา

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบในการสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาให้ประชาชน อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ด้วยการกำหนดนโยบายในการศึกษาระดับต่าง ๆ สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา เพื่อให้มีการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โดยกำหนด นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี พ.ศ. 2557 เพื่อมุ่งเน้น ส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาจีนด้านการสื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพโดยเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตั้งแต่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้นไป หรืออาจจะเริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หากว่าโรงเรียนมีความพร้อมในการเรียนการสอนภาษาจีน ขณะที่โรงเรียนรัฐบาลจัดให้ภาษาจีนเป็น วิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษา และให้มีการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นเพิ่มมากขึ้น ตามความ นิยม ความต้องการ และกระแสสังคม (วิภาวรรณ สุนทรจามร, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2559ก)

การส่งเสริมให้ผู้เรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษาสามารถเข้าถึงการเรียนภาษาจีนได้อย่างเท่า เทียมนั้น จะต้องวางรากฐานให้แก่สถาบันการศึกษาได้เข้าใจถึงความต้องการของผู้ที่ต้องการเรียน ภาษาจีนเป็นสำคัญ ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของ นักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา เพื่อเข้าใจบริบทของการตัดสินใจเลือกเรียน ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น เป็นแนวทางในการวางกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถาบันระดับอุดมศึกษา เพื่อเพิ่ม จำนวนนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสาขาภาษาจีนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบัน ระดับอุดมศึกษา

จากการทบทวนแนวคิดและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แสดงข้อมูล ดังนี้

แนวคิดกระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจ เป็นแนวคิดที่ใช้ในการอธิบายพฤติกรรมผู้บริโภค ตั้งแต่กระบวนการเลือกซื้อ การตัดสินใจ และการประเมินผลหลังตัดสินใจเรียบร้อยแล้ว ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (ชูชัย สมิทธิไกร, 2558)

1. การตระหนักถึงปัญหา หรือความต้องการ (Problem / Need Recognition) เป็นขั้นแรกที่ทำให้ผู้บริโภคประสบถึงปัญหาที่ได้รับ หรือพบความต้องการที่จำเป็น เกิดสภาวะความเป็นจริงที่อยู่ต่ำกว่าสภาวะในอุดมคติ ต้องแสวงหาสิ่งที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้น

2. การค้นหาข้อมูล (Information Search) ผู้บริโภคจำเป็นต้องมีข้อมูลที่สามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ และนำมาพิจารณาตัดสินใจ โดยแบ่งการค้นหาได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1) การค้นหาข้อมูลภายใน (Internal Search) เป็นการค้นหาข้อมูลจากความจำของผู้บริโภคเอง อาจเกิดจากการรับรู้ในอดีตหรือประสบการณ์ที่ผ่านมา

2.2) การค้นหาข้อมูลภายนอก (External Search) เป็นการค้นหาข้อมูลจากสื่อภายนอกหรือแหล่งข้อมูลใหม่ๆ ตามความสนใจหรือความต้องการ

3. การประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternatives) เมื่อได้ข้อมูลทั้งหมดประกอบการพิจารณาอย่างเพียงพอแล้ว ผู้บริโภคต้องทำการตัดสินใจจากข้อมูล โดยพิจารณาตัวเลือกจำนวนหนึ่งที่ได้คัดสรรแล้ว เรียกว่า “ชุดของการพิจารณา” (Consideration Set) กำหนดความคาดหวัง (Expectation) ขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (Perceived Risk) ต่อผลประโยชน์ (Benefit) ทำให้เกิดการพิจารณาโดยอาศัยการมองภาพรวม หรือจุดเด่นที่ตรงกับความต้องการของตัวเอง

4. การตัดสินใจเลือก (Product Choice) ในขั้นตอนนี้ผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกทางใดทางหนึ่ง โดยอาศัยข้อมูลทั้งหมดที่ได้ทำการพิจารณา ประกอบกับความตั้งใจที่จะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์นั้นๆ (Purchase Intention)

5. การประเมินผลหลังจากการเลือกบริโภค (Post-Purchase Evaluation) เป็นขั้นตอนการประเมินผลก่อนที่จะพิจารณาบริโภคใหม่ เป็นการประเมินความพึงพอใจ (Satisfaction) ผ่านการเปรียบเทียบผลลัพธ์กับความคาดหวัง โดยเป็นขั้นตอนสุดท้ายและอาจเกิดขึ้นได้ 3 รูปแบบ คือ

5.1) การเกินความคาดหวัง (Positive Confirmation) เป็นภาวะที่ผลลัพธ์เกิดขึ้นจริงและอยู่ระดับที่สูงกว่าความคาดหวังที่ได้กำหนดไว้ ทำให้เกิดความพึงพอใจในเชิงบวก และเกิดแรงส่งเสริมในการกลับมาบริโภคซ้ำอีกครั้ง หรือบอกต่อไปยังผู้บริโภคคนอื่นๆ ได้

5.2) การสมความคาดหวัง (Confirmation) เกิดขึ้นเมื่อผลลัพธ์อยู่ในระดับเดียวกันที่คาดหวังไว้ หรือมีความสัมพันธ์ในความพึงพอใจของสินค้า

5.3) การผิดความคาดหวัง (Negative Disconfirmation) เป็นภาวะเมื่อประเมินแล้วพบว่าต่ำกว่าความคาดหวังที่กำหนดไว้ นำไปสู่ความไม่พึงพอใจ ก่อเกิดทัศนคติทางลบ และอาจทำให้เกิดการร้องเรียน ฟ้องร้อง และถือเป็นภัยต่อผลิตภัณฑ์

อาจกล่าวได้ว่า การตัดสินใจเลือกเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจไปสู่ทางเลือกหนทางใดหนทางหนึ่ง ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้นำการตัดสินใจเลือกมาเชื่อมโยงกับการเรียนสาขาภาษาจีน เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาใช้ปัจจัยใดบ้างในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีน

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาไทย

การเลือกเรียนภาษาจีนของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น มีปัจจัยที่หลากหลาย ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า มีนักวิจัย นักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อหรือตัดสินใจเลือกเรียนสาขา ดังนี้

ลี่ติง (Liting: 2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนิสิตมหาวิทยาลัยสยาม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจต่าง ๆ กับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน โดยใช้ทฤษฎีของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ความคาดหวังและสนับสนุนของครอบครัว ความต้องการหาอาชีพที่ดีกว่าในอนาคต ความต้องการพัฒนาตนเอง ความสนใจในภาษาจีน ความสนใจในวัฒนธรรมของประเทศจีน และความสนใจในภาพยนตร์ เพลง และประวัติศาสตร์ของจีน

ในขณะที่ งานวิจัยของ ภัทรสุตา จารุธีรพันธุ์ (2558) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย ปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปที่มีผลต่อการเลือกเรียน ได้แก่ อาชีพของบิดา/มารดา/ผู้อุปการะ รายได้ของบิดา/มารดา/ผู้อุปการะ (ต่อเดือน) และหลักสูตรในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของสาขาวิชาคณะวิทยาการจัดการ ได้แก่ ด้านความมีชื่อเสียงของคณะ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเรียน และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมระหว่างการเรียน 4) ปัจจัยด้านสถานที่ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านภูมิทัศน์ และด้านความสะดวกในการคมนาคม 5) ปัจจัย ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และวิทยุ 6) ปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคม ได้แก่ อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากอาจารย์สถานศึกษาเดิม

นอกจากนี้ ยังก์และคำชัย (Yang and Kamchai: 2018) ได้ศึกษาปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยส่วนประสมการตลาด เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล และส่งผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยที่ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล ได้แก่ 1) ความต้องการพัฒนาตนเอง 2) ความต้องการด้านสังคม 3) ความต้องการเรียนรู้ วัฒนธรรมต่างชาติ และ 4) ความต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต ส่วนปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอน 2) ราคา (Price) หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการศึกษา 3) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย 4) การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง ทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย 5) ด้านบุคคล (People) หมายถึง ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน 6) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) หมายถึง ภาพลักษณ์ของสถาบัน และ 7) ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การจัดเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขณะที่ วิลาวรรณ เปลี่ยนสะอาด (2551) ได้ศึกษาว่า แรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจสูงสุดของ นักศึกษาในการเข้ามาศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ ด้านทัศนคติ คือ ต้องการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้านสถานที่ คือ ความสะดวกในการหาที่พักอาศัย ส่วนด้าน การศึกษา คือ สาขาวิชาที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของนักศึกษาและค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีความเหมาะสม

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ บทความวิจัย บทความวิชาการ ตำรา ซึ่งเกี่ยวกับแนวคิด วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา จากนั้นนำข้อมูลมาทำการสังเคราะห์และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ให้เป็นหมวดหมู่ และทำการสรุปอภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอนะ

ผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถแสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกเรียนสาขาภาษาจีน	วิลาวัลย์ (2551)	Litting (2556)	ภัทรสุดา (2558)	มณิกา (2559)	Yang and Kamchai (2018)
ปัจจัยทางการศึกษา					
หลักสูตรการสอนมีมาตรฐาน	✓	✓	✓	✓	✓
สื่อและอุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย		✓	✓	✓	✓
สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน		✓		✓	
เอกสารประกอบการสอนมีมาตรฐาน		✓	✓	✓	✓
ความมีชื่อเสียงของคณะ		✓	✓	✓	✓
มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓
ปัจจัยทางครู/ ผู้สอน					
สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี				✓	✓
เป็นเจ้าของภาษา				✓	
สัมพันธภาพระหว่างผู้สอน		✓			
วิธีการสอนภาษาจีน		✓		✓	

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีนของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษา (ต่อ)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาภาษาจีน	วิลาวัลย์ (2551)	Litting (2556)	ภัทรสุดา (2558)	มณิกา (2559)	Yang and Kamchai (2018)
ปัจจัยทางสังคม					
อิทธิพลจากครอบครัว		✓	✓	✓	
อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน		✓	✓	✓	
อิทธิพลจากกระแสสังคม		✓	✓	✓	✓
ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล					
ความชื่นชอบ และความสนใจ		✓			
ต้องการพัฒนาความรู้ด้านภาษาจีน		✓		✓	✓
ต้องการเดินทางไปทำงานหรือเรียนต่อในระดับสูงขึ้นที่ประเทศจีน		✓			✓
ต้องการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม	✓	✓			✓
ปัจจัยสถานที่					
มีสิ่งอำนวยความสะดวก			✓		✓
สภาพแวดล้อมภายนอกดี			✓		✓
สะดวกในการคมนาคม			✓		✓
สะดวกในการหาที่อยู่อาศัย	✓		✓		✓

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อภาษาจีนของนักศึกษาไทยสามารถจำแนกออกเป็น 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยทางการศึกษา ปัจจัยทางครู/ผู้สอน ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสถานที่ โดยแต่ละปัจจัยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตรการสอนมีมาตรฐาน สื่อและอุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีมาตรฐาน ความมีชื่อเสียงของคณะ สาขา และมหาวิทยาลัย และมีค่าใช้จ่ายในการเรียนมีความเหมาะสม

2. ปัจจัยทางครู / ผู้สอน ประกอบด้วย ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี เป็นเจ้าของภาษา สัมพันธภาพระหว่างผู้สอน และวิธีการสอนภาษาจีน

3. ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากกระแสสังคม

4. ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความชื่นชอบ และความสนใจ ต้องการพัฒนาความรู้ด้านภาษาจีน ต้องการเดินทางไปทำงานหรือเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปในประเทศจีน และต้องการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

5. ปัจจัยด้านสถานที่ ประกอบด้วย มีสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมภายนอกดี สะดวกในการคมนาคม และสะดวกในการหาที่อยู่อาศัย

บทสรุป

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อภาษาจีนของนักศึกษาไทย พบว่า ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ปัจจัยทางการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตรการสอนมีมาตรฐาน สื่อ และ อุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีมาตรฐาน ความมีชื่อเสียงของคณะ สาขา และมหาวิทยาลัย และ มีค่าใช้จ่ายในการเรียนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา ปักปันเพชร (2552) พบว่า นักเรียนได้ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในด้านสถาบันเป็นอันดับแรก เนื่องจากเรื่องความน่าเชื่อถือ เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป และเมื่อสำเร็จการศึกษาส่งผลต่อการประกอบอาชีพ

ปัจจัยทางครู/ผู้สอน

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางครู / ผู้สอน ประกอบด้วย ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้ดี เป็นเจ้าของภาษา สัมพันธภาพระหว่างผู้สอน และวิธีการสอนภาษาจีน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุเดช จริยฐิตินันท์ (2562) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนที่ผลิตจากประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยและส่วนใหญ่เป็นครูที่จบการศึกษาด้านวิชาภาษาจีนโดยตรง แต่มีประสบการณ์การสอนภาษาจีนค่อนข้างน้อย โดยจะมีประสบการณ์สอนไม่เกิน 2 ปี ทำให้ยังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในการเรียนภาษาจีน

ปัจจัยทางสังคม

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย อิทธิพลจากครอบครัว อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากกระแสสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ Ajzen (1991) กล่าวว่า ความเชื่อใน

บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงจะนำไปสู่ความตั้งใจแสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นการรับรู้ถึงแรงกดดันจากสังคมในการตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำพฤติกรรม โดยบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงนี้ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative beliefs) ซึ่งเป็นความเชื่อของบุคคลที่เชื่อในความคิดเห็นหรือมุมมองของคนสำคัญของตนไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อนสนิท รวมถึงผู้ใดก็ตามที่มีอิทธิพลต่อตัวบุคคล บุคคลนั้นควรหรือไม่ควรแสดงพฤติกรรมออกมา เช่น ถ้าคนสำคัญไม่เห็นด้วยที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมา เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าคนสำคัญของบุคคลเห็นด้วย เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นออกมามากขึ้น เป็นต้น

ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความชื่นชอบ และความสนใจ ต้องการพัฒนาความรู้ด้านภาษาจีน ต้องการเดินทางไปทำงานหรือเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปประเทศจีน และต้องการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ Maslow (1980) กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการเฉพาะอย่างไม่มีที่สิ้นสุด มนุษย์จะมีความต้องการตลอดเวลาและมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งมนุษย์แต่ละคนจะต้องการขึ้นอยู่กับสิ่งที่เขาได้รับหรือมีอยู่แล้ว เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนอง ความต้องการด้านอื่นๆ จะเกิดขึ้นแทนที่กระบวนการอย่างนี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปไม่มียุดิ

ปัจจัยด้านสถานที่

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ ประกอบด้วย มีสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมภายนอกดี สะดวกในการคมนาคม และสะดวกในการหาที่อยู่อาศัย อธิบายได้ว่า สถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในทำเลที่ดี สามารถเดินทางไปมาได้สะดวก ทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของผู้เรียนในที่แห่งนั้น

สรุปได้ว่า ภาษาจีน มีบทบาทสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลยุคปัจจุบันในหลากหลายด้าน อาทิ การดำเนินธุรกิจ การติดต่อค้าขาย การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ เป็นต้น จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในด้านภาษาจีน โดยใช้รูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้มากที่สุด ทั้งในด้านทัศนคติต่อการเรียนรู้ การทำงานในอนาคต เป็นการเพิ่มคุณภาพของผู้เรียน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ ปัจจัยทางการศึกษา ปัจจัยทางครู/ ผู้สอน ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยความสนใจและความต้องการส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสถานที่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ดังนั้น สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงหลักสูตร องค์ความรู้ การจัดการศึกษาภาษาจีนที่มีความพร้อมต่อการรองรับ ผู้ที่ต้องการเลือกเรียนในสาขานั้น ๆ นอกจากนี้

ความแตกต่างในรายละเอียดของแต่ละสถาบันการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา พัฒนา ปรับปรุง เพื่อจะได้เพิ่มจำนวนนักศึกษาที่เลือกเรียนภาษาจีนต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา ปักปันเพชร. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง*. กองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ชูชัย สมितिไกร. (2558). *พฤติกรรมผู้บริโภค* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงกมล บุณสมภพ. (2557). *โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยพร้อมสำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. (20 พฤษภาคม 2564). สืบค้นจาก <http://th.aectourismthai.com>
- นริศ วศินานนท์. (2559). *การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย*. *วารสารจีนศึกษา*, 9(2), 263-287.
- ภัทรสุดา จารุธีรพันธุ์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(32) , 35-46.
- ภาณุเดช จริยจิตินันท์. (2562). *สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. (24 พฤษภาคม 2564). สืบค้นจาก <http://www.brmpeo.moe.go.th/schoolmapping/Article-Detail/18>
- มณิกา สิทธิธรรม. (2559). *การตัดสินใจเรียนภาษาจีนของประชากรในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. *คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี*.
- วิภาวรรณ สุนทรจามร. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิลาลย์ เปลี่ยนสะอาด. (2551). *แรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. *คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล ธัญบุรี, ปทุมธานี*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559ก). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559ข). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559ค). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559ง). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยภาพรวม. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Ajzen, I. (1991). The Theory of Planned Behaviors. *Organizational Behavior and Human Decision Process*, 50, 179-211.
- Maslow, A.H. (1980). *Theory of Human Motivation* (2 nd ed.). New York: Harper and Rows Publisher.
- Liting, P. (2014). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม . *Journal of Cultural Approach*, 15(28), 27-38.
- Yang, L. & Kamchai, K. (2018). Factors Affecting to Chinese Students Selecting Study in Chiang Mai Rajabhat University. *Journal of MCU Nan Review*, 1(2), 73-89.

Author Information (1) (作者信息)

	Name and Surname (姓名) : JIRATCHAYA PRATEEPCHOTPORN
	Highest Education (最高学历) :M.Ed
	University or Agency (任职院校或单位): Sripatum University
	Field of Expertise (专业领域): Chinese Studies (Oversea Chinese in Thailand)
	Address (地址): Sripatum University 2410/2 Phahonyouthin Rd, Sena Nikom, Chatuchak , Bangkok 10900

Author Information (2) (作者信息)

	Name and Surname (姓名) : RATCHANEEWAN PANYAMANEE
	Highest Education (最高学历) : M.Ed
	University or Agency (任职院校或单位): Kirk University
	Field of Expertise (专业领域): Chinese Studies (Oversea Chinese in Thailand)
	Address (地址): Kirk University 3 Soi Ramindra 1, Khwaeng Anusawari, Khet Bang Khen, Bangkok, 10220